

הוא הקב"ה לפניך דיקא שעיניו משוטטות בכל הארץ ואיך המרה את אדוניך והוא רואה אותך וכמ"ס חכמי המוסר ז"ל וזוהי תגלה לי"ה ר ותכניטו: **כ"ד** הלל לקוחים למות ומטיס להרג את תחשיך כי תאמר הן לא ידענו זה הלא תוכן לבית הוא יצין ויגור נפשך הוא ידע והשיב לאדם כפשוטו אפ"ל לבהק' משפ"י ה' גאון תהלה ז"ל במזמיר ס"ח על הא דאמרו בש"ס בפ' אר"ע וז"ל אמר ריב"ל כל דיבור ודיבור שיאל מפי הקב"ה ילאה נשמתו של ישראל וכו' והוריד הקב"ה על של חתיה שעתיד להחיות בו המתים והחיה אותה שנאמר גשם נדבות תניף אלודים וכו' וחקרו המפ' מדוע עשה ה' ככה שתלא נשמתו של ישראל בדיבורו ית"ש ולחזור להחיותו וכו' ה' תקצר ח"ו ליתן להם כח סיבל לקבל דיבורו ית' ותירלו רבני אשכנז ז"ל במה שיש לחקור דלבאורה איך הקב"ה מעניש את החיטא והלא הלכה רווחת שמירה בצעלים פטור והקב"ה שומר נפשותינו ואנחנו שומרים התורה והמלות וכמ"ס במד' ע"פ כי אם שמור תבמרון אמר הקב"ה גרי צידך ונרך צידי אם אתה משמר גרי אתי משמר נרך וכו' ולכן מה"ע פרחי נשמתו של ישראל בשעת ובעונה ההיא והוא דקי"ל אם לא היה עמו בשעת שאלה אעפ"י שהיה עמו בשעת שצירה ומזה הי"ב ולכך סילק הקב"ה שמירתו ממנו כדי שנתהייב בתורה ומלות ולא נפטור עלמינו מדין שמירה בצעלים וכו' עכ"ד ז"ל והו דמקשה קרא על שעת מת"ת שפרחה נשמתו של ישראל דלמה עשה ה' ככה והיה יכול להליל אותם ולחשיך אותם מן המיתה אעפ"י שישמעו דברו וז"ל הלל לקוחים למות ומטיס להרג את תחשיך את מלשון אם כסף

שהוא ודאי תחשיך אותם מן המיתה כי תאמר הן לא ידענו זה מדוע עשה ה' ככה כיון שהוא יכול על כל ית"ל וע"ז תירך הלא תוכן לבית הוא יצין ויגור נפשך הוא ידע והשיב לאדם כפשוטו ויגור נפשך דיקא שכיון שהוא שומר את נפשותיו א"כ יכולים לפטור עלמינו מן הדין מטעם שמירה בצעלים וע"כ בשעת מת"ת סילק שמירתו ממנו כדי להשיב לאדם כפשוטו ולא יפטור עלמו בטענה הו"ו **ועפ"י** יובן כו' הפ' באיוב הטאחי מה אפעל לך נולד האדם וכו' ומה לא תשא פשעי וכו' והוא דאיוב היה קודם מת"ת ואז לא היחה התקנה שעשה הקב"ה במת"ת כדי שלא יפטרו עלמם מדין שמירה בצעלים וע"כ אמ"ל להקב"ה הטאחי מה אפעל לך נולד האדם דיקא והלכה רווחת שמירה בצעלים פטור וא"כ ומה לא תשא פשעי וכו' שעפ"י ד' אתי פטור וכנו':

כ"ח איש אמונות רב ברכות, ירמוז למ"ס רז"ל גדול העונה אמן יותר מן המצרך וז"ל איש אמויות ר"ל שעונה אמונים הוא רב ברכות וגדול מהמצרך:

כ"ט שלשה המה נפלאו ממני וארבעה לא ידעתי, תמלא ר"ת ש'לשה ה'מה נ'פלאו מ'מני אותיות נשמה וס"ת אותיות שם הוי"ה ב"ה ואפשר שג' לרמוז על ג' בחינות נר"ן שיוכל כל אדם לזכות להם ע"י התעלמותו בעבודת השי"ת וז"ש נפלאו ר"ל מופרשים ומוצדלים מן החימר והם ממני וצידי לזכות להם אבל וארבעה שהיא בחינת יחידה לא ידעתי ולא אוכל להשיגה כו"ע כנודע שלא זכה בה כ"א מרע"ה:

איוב

ד' כי הוא יכאיב ויחבש ימחץ וידיו תרפנה, הנה חיצת וידיו כתובה וידו וקרינן ידיו, ואפ"ל עפ"י משפ"י רבינו האר"י ז"ל בפ' ה' יסעדנו על ערש דוי וכו' והוא שהחיים באים לאדם ממדת החכמה סיד היו"ד של שם הקדוש וכשיחלה האדם תתהפך לדוי והעשר תהיה ער"ש ואז ה' יסעדנו על ער"ש דו"י כל משכנו הפכת בחליו שיתפכו הערש והדוי לעשר ויו"ד ויתרפא האדם

שימחך לו החיים מהחכמה צסוד והחכמה תחיה בעליה וכתבנו במ"א שזה יהיה ע"י הרבורי תשובה הרמוזה בחיצת ידו כמ"ס רז"ל ע"פ וידי אדם ידו כתיב מלמד שידו פשוטה לקבל שנים ואז ע"י התשובה תתהפך דוי לידו ואח"כ תחזור יו"ד כסדרה ויצדקו בשלימות, וז"ש כי הוא יכאיב ויחבש ימחץ וידו תרפנה ידו דייקא היינו ידו הפשוטה לקבל ע"י התשובה יתרפא האדם ותתהפך דוי לידו ויו"ד כמז"ל:

הלא

הלא לבא לאנוש עלי ארץ וכימי שכיר ימיו
 וכו', הרב מהר"ם אלשיך ז"ל פי' הפ' האלו
 על הלדיק שעיבד את השי"ת שלא ע"מ לקבל פרס
 אלא מאהבה עש"ד הנעימים, ועפי"ד דה"ק אפש"ל
 אומרו הלא לבא לאנוש עלי ארץ ע"ד משפ"י הוא
 ז"ל בפ' ילאו מאר"מ על לבאותו שר"ל מלאכי
 מרום שנקראו לבאות של ישראל וכודע שע"י המלות
 שעשה האדם בורא מלאכים מכל מליה מלאך א'
 והם המליצים טוב עליו וא"כ הלדיק שעשה הרבה
 מלות יש לו לבא רב, וז"ש הלא לבא לאנוש עלי
 ארץ דייקא ר"ל עם היות המלאכים הם רוחניים
 מושגים בשמים ממעל עכ"ז המלאכים האלו שנבראו
 ע"י המלות הם שוכנים עלי ארץ לשמור את האדם
 שברא אותם לפי שהוא עובד את ה' מאהבה כעבד
 ישאף לל וכשכיר יקוה פעילו כפי' הז"ל ואפשר
 שע"ז מתמיה איוב כיון שהוא לדיק ובודאי יש לו
 לבא רב ע"י מלותיו למה לא שמרוהו מהיסורין
 שבראו עליו:

י"ב. יסר מעלי כעצו וכו', הנה הע' של כעצו
 היא רבתי ואפשר שבא לרמוז שהיסורין והשבע
 שמכה הקב"ה לאדם הכל הוא לטיבתו או להנלל
 מדעה גדולה מומנה או לכפר עינותיו והכל הוא
 לטיבה וכמו שהאריכו חכמי המוכר בזה וא"כ האדם
 כדי שלא יתדעס ח"ו על השי"ת שהביא עליו יסורין
 לרדף להביט בטובה שיואל מהם ואז יהיה שמח
 ביסורין וע"כ אית הע' של כעצו שהיא רומזת
 לטיב שיש ביסורין עלמס היא רבתי לומר הבט
 וראה הטובה הגדולה שיש בשבע ויסורין ולא תתדעס
 על מדותיו ית"ש ואפשר שאיוב ידע כ"ו ואפי"ה
 מרוב לערו אמר יסר מעלי כעצו ולא צעניא לא
 הן ולא שברין:

י"ג. הטוב לך כי תעשן כי תמאס יגיע כפיך
 וכו', אפש"ל עפ"י משפ"י ה"ק אוח"ת ז"ל
 ע"פ אדני אלדים אחת החלות וז"ל אומרו אדני
 ע"ד מ"ש עלי אדני הוא הטוב צעיניו יעשה פי'
 שהפסד העבד והללחתו היא טיגעת לאדונו וכיון
 שכן הטוב צעיניו יעשה ודאי והוא אומרו אדני
 פי' הללחתי וטיבתי לך הוא עכ"ד ז"ל, וז"ש איוב
 להשי"ת הטוב לך כי תעשן כי תמאס יגיע כפיך
 ר"ל שאני יגיע כפיך והללחתי וטיבתי לך היא וכיון
 שכן וכי יהיה טוב לך כי תעשן אותי ותפסיד
 יגיע כפיך כנז"ל:

י"ד. אם אחת הטינות לך ופרשת אליו כפיך אם

אין בידך הרחיקהו וכו' כי אז תשא פניך
 ממוס והיית מולך ולא תירא, יובן עפ"י מה שטודע
 בטעת צריחת האדם כללם אלוד"ים הקב"ה נתן מוראו
 על כל הצריות כמ"ש ומוראכם וחיתכם יהיה וכו'
 אבל האדם ע"י עונותיו גורם להסתלק ממנו ח"ו
 כלם אלודים ואז שולטים בו כל הצריות ואם יעשה
 חשיבה הראויה בסור מרע ועשה טוב ויבין לבו
 להשי"ת ויתפלל אליו למחיל לו אזי היזר אליו כלם
 אלודים ולא יתירא משום נברא שבטולם, וזהו ממש
 כו' הפ' אם אחת שהיית רשע עכשיו הטינות לך
 להשי"ת ופרשת אליו כפיך וגם תסיר מרע אם
 אין בידך הרחיקהו וכו' כי אז תשא פניך ממוס
 פניך דייקא ר"ל המים שהיה בפניך ע"י עונותיך
 וע"י נסתלק כלם אודים תשא אוחו המוס והיית מולך
 ולא תירא משום נברא ע"י שיחזור לך הללם אודים:

י"ה. הן יקטלני לו איתל, הנה תיבת לו כחובה
 באל"ף וקרי בוי"ו ודרז"ל ידועה בזה, ואפש"ל

לענ"ד עפ"י מה שחרגם יצ"ע ז"ל בפ' בכל זאת
 לא העא איוב בשפתיו וז"ל בכל דא לא חב איוב
 בשפתוהי צרי צרעיוניה הרהר במלין ע"כ וכן פי'
 רש"י ז"ל אבל בלבו העא ע"ש, וע"כ כנגד מה שחטא
 בהרהיר הנעלם בלב כתיב לא איתל באל"ף שפירושו
 אינו מיחל והעא בלב וכנגד הפועל שלא העא קרינן
 בפועל לו איתל שהוא מיחל להשי"ת ולא העא בשפתיו:

י"ו. אבנים שחקו מים תשטיף ספיחיה עפר ארץ
 ותקית אנוש האבדת, אפש"ל אבנים היינו היל"ה ר

הנקרא אבן כטודע והוא וגונדא דיליה יקראו אבנים
 ואמרו רז"ל תקנה להכניע היל"ה ר יקרא בחורה
 ויקרא ק"ש ויזכור יום המיתה כמ"ש בצרכית וז"ש
 אבנים שהם היל"ה ר וגונדא דיליה שחקו מים אין
 מים אלא תורה ואם לא הלך ע"י התורה מכוב"ב
 אלא נשאר באדם ספיחוס מהיל"ה ר אזי תשטיף ספיחיה
 עפר הארץ שאדם על עפר יסוב ותקית אנוש האבדת
 וסוף האדם למות וצזה ודאי ילך לו יל"ה ר מכוב"ב
 וכמ"ש יזכור לו יום המיתה והיא סוף התרופות שמנה
 רש"י שצודאי בזכי יום המיתה וכנע היל"ה ר וילך לי:

י"ז. אל יאמן בשוא נחשה כי שוא תהיה
 תנודתו, הנה שוא ראשונה כחובה בלא

אל"ף ואפש"ל עפ"י מ"ש רז"ל דכל שקר
 בלא יש בו קלם אמת אינו מתקיים ולא יאמינו בו
 והנה תיבת שוא הוא השקר ויש בו אות הא"ף מאמת
 כדי להתקיים וכשתהיה בו האל"ף שלא יהיה בו
 אמת כלל לא יתקיים ואפי' הצער לא יאמין בו,

ו"ש אל יאמן בבו בלא אל"ף כשלא יהיה בו שום
 אמת כלל אפי' הנחמה היינו הצער לא יאמן בו
 כ"א שיהיה שוא באל"ף תמורתו ויהיה בו קלס
 אמת אז יאמן:

ב"ב. אם תשוב עד שדי חכמה תרחק עולה מאהולך,
 אפשר לרמוז באומרו מאהולך חכמה על
 אמת האדם שנקראת אהלו כנודע והוא עפ"י מ"ש
 רז"ל ע"פ ברלות ה' דרכי איש גם אויביו יפליס איתו
 אלו אנשי ביתו וכהבו רבותיו בעלי המוסר בזה
 נסיון לאדם אם ירצה לדעת אם מעביו ישרו בעיני
 ה' אם לא יראה איך התנהגות אשתו וצ"ב עמו אם
 כפיפה לו ומשלמת עמו בודאי גה הוא רלוי בעיני
 ה' ואם לאו לאו ולריך להזיר בתשובה ולפספס במעשיו
 והנה החיטא הוא נהרס וכשעושה תשובה הוא נבנה
 מחדש ונעשה בריו חדשה ומלבד זה יזכה הצע"ת
 באשתו חללים ולא תלך עמו בעולנות ללערו ע"ד
 כה"כ ברלית ה' דרכי איש וכו', וז"ש אם תשוב עד
 שדי ר"ל שחייב בתשובה משוטחך אזי חכמה מחדש
 והעשה בריו חדשה וגם תזכה לענין אחר תרחק
 עולה מאהולך זו אשחק שלא תעשה עמך עולה
 והלעך כמו בזמן שהיה חוטא כי ברלות ה' דרכי
 איש גם אויביו יפליס איתו אלו אנשי ביתו:

ל"א. אם כסיתי כאדם פשעי לעמון בחיבי עוני,
 אפש"ל שכיוון על אדם"ר שכשחטא בטן הדעת
 התגלל ואמר האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי
 מן העץ ואוכל ואמרו רז"ל שזו הוכפל עוגו שכפר

בטובתו של מקום ועוד שלא הודה על פשעו וכמשה"כ
 הנני נשפט אותך על אומדך לא חטאתי שהוא קשה
 יותר מהעין עלמו, וז"ש אם כסיתי כאדם פשעי
 ר"ל כאדם"ר שכסה פשעו לעמון בחיבי עוני היינו
 אשת חיקי כמו שעשה אדם"ר באומרו האשה אשר
 נתת עמדי וכו' :

ל"ח. וימנע מרשעים אורס, הנה תמלא העי"ן על
 מרשעים תלויה ואפשר לרמוז לפי שהרשעים
 העושים עצירות עינים להם ולא יראו ומונעים מהם
 ראות הרוחניות והאיר של מעלה וע"כ תלויה העי"ן
 שלהם לרמוז שהם כסומים בארובה, או"א שגורמים
 ע"י עינותיהם הסתלקות השגחתו ית"ש מעליהם וע"כ
 העי"ן תלויה שנסתלקה העי"ן של מעלה מעליהם
 ולא כן הדיקים כחיצו בהם הנה עין ה' א ירחיקו:

באו"א אפש"ל עפ"י משפ"י ה' קב הישר וז"ל
 הביאו צם פנינים יקרים על מאמר רז"ל
 ע"פ ויעש ה"א לאדם ולאשתו כתנות עור בתורתו
 של ר"מ כח צ איר שצחטא אדם"ר פגס למעלה
 ונעשה עיר החז אור ונתן כח בזה לע' שריס
 ור"מ היה מזדע נידון קיסר היה מתחיל לתקן
 פגס של עשי צמיד חזיר מיער וכשפכתיו חזר
 מיאר באל"ף הוא אותיות מאיר ובשיחוקן עשו אז
 יהיה כתנית אור באל"ף ולכן בתירתו של ר"מ
 כחיצו כתנות אור ע"כ, וז"ש וימנע מרשעים אורס
 העי"ן תלויה שהם הע' שריס ימנע מהם האור
 אלא עיר תחת האור עד לעת"ל שיחוקן הכל צב"א:

שיר השירים

א. יסקני מנשיקות פיהו כי טובים דודיך מיין,
 אפש"ל ע"ד משפ"י המפ' ז"ל ע"פ אשחק כגפן
 פוריה וכו' דהנה הגפן הוא נמוך ועלוב לצנ"א
 שזורכים אותו ברגלים ועכ"ז משמח אלודי'ס ואנשים
 צייעו כן האשה לריך שתהיה המיד בעטוב יתירה
 ומקבלת כל אדם בספ"י ועלובה לכל כמו הגפן ועז"א
 אם חזכה שתהיה אשחק כגפן פוריה צירכתי צי"ך
 אז מובעת לך שחכה לבנים כשהיני זחיס סביב לש לחניך,
 והנה השי"ת כצוביל נקרא מלך עלוב שהוא מוחל
 וסילה למכעיסים אותו ולא עיד אלא שמוציב להם
 בכל טוב וגמולה מדתו זאת ליין שממחה הדורך אותו
 ציבול, וע"כ כששאלה כנ"י מהשי"ת יסקני מנשיקות

פיהו ושמא תאמר איך אשאל זאת מהשי"ת והיא
 ח"ו מכעסת אותו במעשים רעים ע"ז אמרה לו
 ית' אל יקשה בעיניך שאלתי זאת שהרי אני יודעת
 כי טובים דודיך מיין ר"ל יותר מכיין שהוא עלוב
 לצנ"א ומדתך להיות כצוביל מלך עלוב מוחל וסילה
 ואשחקך לא חסור ממני לעולמים:

באו"א אפשר לרמוז באומרו פיהו ולא אמר פיו
 לרמוז ליחיד שם הוי"ה צ"ה קיב"א
 שאות הפ' שכתבת פיהו רומזה לה"א אחרונה שבסס
 מלכותא קדישא כמ"ש בפתיחת אליאז' ז"ל וגשאר
 יס"ו חלום שם הוי"ה צ"ה וז"ש כנ"י להקב"ה יסקני
 כשיש יחוד עליון בשם הוי"ה צ"ה בשלימות יו"ד
 צה"א